

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 29 de setembre de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Al·legava una manca d'informació relativa a l'expedient de protecció de la legalitat urbanística que li havia incoat el Districte de Ciutat Vella.
- Havia demanat fins a cinc cites presencials per poder parlar amb el tècnic responsable. Va pagar una multa coercitiva de 500 € per incompliment d'una ordre d'enderroc de les obres realitzades i, posteriorment, se li van embargar 1.000 € per incompliment d'una ordre de legalització de les mateixes obres. Manifestava desconèixer si havia d'enderrocar o legalitzar les obres en qüestió.
- Va encarregar la tasca a un gestor qui va presentar un escrit el 5 de juliol de 2022, demanant una llicència d'obres majors.
- Posteriorment, el gestor va ser informat que l'escrit presentat no era vàlid pel tràmit que pretenia formalitzar.
- En data de presentació de la queixa manifestava no haver estat convocada pel Districte.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Ciutat Vella** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 4 d'octubre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 30 de març de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit relaciona les sol·licituds i la tramitació de les consultes que consten a l'aplicatiu IRIS i s'adjunta una còpia de l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. La tramitació de l'expedient de protecció de la legalitat urbanística

El requeriment que es va efectuar a la interessada es referia a l'execució d'obres en la finca d'un pis del barri del Born en el qual s'havien executat obres que modificaven la distribució de la finca i que no disposaven de la prèvia tramitació de llicència o comunicació prèvia oportuna.

D'acord amb la documentació que consta a l'expedient tramès pel Districte, en data 26 de febrer de 2020, **se li va notificar la incoació de l'expedient de protecció de la legalitat urbanística indicat. A l'expedient se li requeria que, en el termini de dos mesos, legalitzés les obres consistents en la modificació de la distribució del pis amb enderroc d'envans i sol·licités la llicència o la comunicació d'obres**, segons el que disposa l'article 205.2 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Urbanisme (TRLUC), l'article 116 del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el reglament sobre protecció de la legalitat urbanística (RPLU), i l'article 3 i següents de l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO). Se li va atorgar el preceptiu tràmit d'audiència perquè en un termini de quinze dies formulés al·legacions.

En data 18 d'agost de 2020, es va notificar a la persona interessada una resolució d'enderroc de les obres efectuades, amb l'avertiment d'imposició de multes coercitives en cas d'incompliment, atès que, consultats els programes informàtics del Districte, no constava cap llicència d'obres que legalitzés les actuacions dutes a terme.

En data 5 d'octubre de 2020, la persona interessada va formular un escrit d'al·legacions, que no va donar lloc a cap resolució per haver estat presentat de forma extemporània.

En data 4 de gener de 2021, se li va notificar la resolució dictada el 21 de desembre de 2020 per la gerent del Districte en virtut de la qual se li imposava una multa coercitiva de 500 € per incompliment de l'ordre, atès que, en data 3 de novembre de 2020, tampoc no constava la llicència d'obres.

En data 25 de gener de 2021, la interessada va interposar un recurs d'alçada contra la sanció imposada, que va ser desestimat per Decret d'Alcaldia, de 18 de juny de 2021, i va ser notificat a la interessada el 2 de juliol de 2021.

En una inspecció efectuada el 2 de setembre de 2021, es va comprovar l'incompliment de l'ordre i es va imposar una multa coercitiva de 1.000 €. Es va notificar a la interessada el 21 d'octubre de 2021.

La mateixa situació es va reproduir en la inspecció de 12 de gener de 2022: es va imposar una nova multa coercitiva de 500 € i es va notificar a la interessada el 22 de març de 2022.

En data 7 d'abril de 2022, la promotora de la queixa va interposar un recurs d'alçada contra la darrera resolució, que també va ser desestimat per Decret d'Alcaldia, de 13 de maig de 2022, notificat a la interessada el 25 de maig de 2022, per no constar cap llicència que permetés les obres realitzades.

Des d'aquesta Sindicatura, entenem que **la ciutadana no pot al·legar desconeixement** del motiu de la imposició de les multes coercitives.

Des de l'inici del procediment de protecció de la legalitat urbanística, que sempre li ha estat degudament notificat, s'ordena la legalització de les obres consistents en la modificació de la distribució del pis **sol·licitant la llicència o la comunicació d'obres**. Aquesta informació ha estat reiterada en cadascuna de les notificacions que li han estat trameses.

De fet, a l'escrit presentat pel seu gestor en data 5 de juliol de 2022 demanava justament l'obtenció de la llicència, si bé, tal com se li va indicar, aquest no era el procediment per a la seva tramitació, atès que s'han de trametre de forma telemàtica. A més, la interessada, en data 12 de maig de 2022, va demanar una còpia de l'expedient, que li va ser tramès per correu electrònic en data 1 de juny de 2022.

El Districte informa que, en **data 18 de gener de 2023, consta presentat un comunicat diferit d'obres, que legalitza la modificació d'envans i dona compliment a l'expedient de disciplina, per la qual cosa s'ha procedit al seu arxivament.**

En aquest punt, convé recordar que la protecció de la legalitat urbanística està regulada al títol setè del TRLUC. Els articles 110 a 119 del RPLU regulen el

procediment de protecció de la legalitat urbanística vulnerada. Aquest procediment pretén restituir la situació il·lícita creada per l'acció d'un particular, com és el cas de les obres fetes sense llicència o incomplint les condicions de la llicència atorgada.

D'acord amb els articles 199 i següents del TRLUC, la potestat de protecció de la legalitat urbanística és d'exercici preceptiu per l'administració competent. Per tant, quan l'Ajuntament té coneixement d'una situació de vulneració de l'ordenament urbanístic ha d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada, com ha estat en aquest cas.

Per tant, l'Ajuntament està obligat a protegir la legalitat urbanística vulnerada, a tramitar amb agilitat els expedients de protecció de la legalitat urbanística i impulsar-los d'ofici en tots els seus tràmits, a prendre les mesures cautelars necessàries per garantir l'execució de les seves resolucions, a impedir els usos de les construccions que siguin il·legals i a executar les seves resolucions d'execució forçosa.

La imposició de les multes coercitives, com a mitjà d'execució forçosa, no té altra finalitat que compel·lir la persona obligada a donar compliment a la resolució i a dur a terme correctament les accions que corresponen.

Tenint en compte tot l'exposat anteriorment, aquesta Sindicatura considera **que l'expedient s'ha tramitat de manera correcta i ajustada a la legalitat.**

2. L'atenció facilitada a la persona interessada

El Districte ha consultat els antecedents de l'assumpte objecte de la queixa que figuren a l'aplicatiu IRIS. L'IRIS és el sistema de l'Ajuntament de Barcelona que pretén resoldre i respondre les incidències i reclamacions a les persones de la ciutat.

Les sol·licituds que hi consten són les següents:

- 10/3/20 → s'informa que amb motiu de la pandèmia no hi ha atenció presencial i es facilita el correu electrònic dels Serveis Jurídics de Ciutat Vella per a consultes.
- 18/8/20 → es dona resposta telefònica el 9/9/20, en la qual s'informa que l'expedient de disciplina es troba en període de recurs, que pot presentar mitjançant una instància.
- 21/9/20 → es dona cita presencial per presentar les al·legacions a l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) de la plaça de Sant Miquel, el 5/10/20 a les 12.10 hores.
- 19/7/21 → s'informa que la sanció que ha rebut correspon a l'incompliment de l'ordre de l'expedient de disciplina, contra la qual es va presentar el recurs que es va desestimar, i que cal que el legalitzi per no rebre més sancions.

- 21/10/21 → s'informa que pot presentar un recurs contra l'ordre d'enderroc i procedir a la legalització de les obres.
- 9/11/21 → es programa una cita telefònica amb un tècnic pel 18/11/22. No es localitza la interessada en la trucada efectuada i s'envia un correu electrònic informant que no es poden legalitzar les obres amb els dos assabentats presentats i cal tramitar la llicència. Es facilita un enllaç amb la informació del procediment.
- 24/11/21 → la interessada diu que no va rebre la trucada i se li torna a facilitar la informació ja donada per correu electrònic.
- 31/8/22 → es programa una cita telefònica amb una tècnica d'obres pel 8/9/22, sol·licitada per la tècnica que representa la promotora de la queixa, en la qual efectua una consulta relacionada amb dos expedients de disciplina per obres sense llicència en els habitatges objecte de la queixa.
- 14/9/22 → es comunica que mitjançant correu electrònic es farà arribar a la interessada la còpia sol·licitada de l'expedient de disciplina.
- 21/10/22 → es programa una cita telefònica amb una tècnica d'obres pel 31/10/22, en la qual s'informa que cal que contacti amb un arquitecte o arquitecte tècnic que faci un projecte i sol·liciti un comunicat diferit d'obres per poder donar compliment al requeriment de l'expedient de disciplina.

L'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, obliga l'Ajuntament a donar resposta motivada als escrits presentats per la ciutadania. El termini màxim per respondre, quan les normes reguladores del procediment no n'estableixin cap altre, és de tres mesos. En els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada, aquest termini es comença a comptar des que la sol·licitud hagi tingut entrada en el registre electrònic de l'Administració o l'organisme competent per resoldre la tramitació.

De la relació cronològica de les gestions fetes per la ciutadana davant el Districte de Ciutat Vella, hem de concloure que, en tot moment, **s'ha donat atenció a la ciutadana respecte de les qüestions que ha plantejat i en els terminis previstos per la normativa esmentada.**

En vista de tot l'exposat, la Sindicatura de Greuges no pot considerar que, en aquest cas, s'hagi produït indefensió a la persona interessada.

Els principis **de bona administració i d'eficàcia** dels serveis públics es recullen en la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea (article 41), en els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de

qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

L'article XXIII de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració i menciona que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Ciutat Vella ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.